

Velja po pošli:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22:40
za pol leta " " 11:20
za četrt leta " " 5:60
za en mesec " " 1:90

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEČ

Inserati:
Enostop. petlistrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11
za trikrat 9
za več ko trikrat 8
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Blagoslovljenje in otvoritev naše tiskovne palače.

Včerašnji dan je bil za našo tiskovno organizacijo, počenši od odbora K. T. D. in njega predsednika pa do zadnjega uslužbenca — pa ne samo za te, ampak za vse naše somišljenike, laike in duhovnike, ki so prisostvovali slovesni otvoritvi prekrasnega našega tiskovnega doma — dan, ki šteje med nepozabne, med najlepše spomine, ki jih bo vsak od nas dolgo hranil v svojem srcu. Kajti, kdaj se bomo se tako sešli kot včeraj — kakor ena družina, vsi enih misli, veseli, da smo zri pred seboj vtelesen sad dolgoletnega dela, pri katerem je vsak od nas sodeloval po svojih močeh. Odbornik, urednik, uslužbenec, uslužbenka, vajenec, vsak je stopil v novi hram ne kakor v tujo hišo, ampak vsak in tudi najmanjši in najmlajši med nami je čutil, se je zavedal, da je sograditelj te stavbe, z ročnim delom eni, ki so vlivali, sestavili, odtiskali, vtelesili, kar so drugi zamislili, z delom svojega duha drugi. In tisti, ki ne spadajo neposredno v ta velik tiskovni organizem, niso nič manj veselo prestopili prag našega doma, kajti sto in sto vezi veže tudi nje na nas, na naše delo, na pa nanje, ki nas podpirajo, nam dajo poguma, z nami skupno sodelujejo pri razširjanju krščanske prosvete, kateri je nova naša stavba prav posebno posvečena. In kakor se je popoldne pri otvoritvi in blagosloavljanju pokazala vzajemnost, ki vlada med nami in somišljeniki našimi v široki javnosti, tako se je zvečer pri banketu pokazala neomajljiva solidarnost, ki veže med seboj vse naše osobe — solidarnost, ki ne izvira samo iz skupnega stanovskega interesa, temveč poglavitno iz tega, ker nas spaja ena ideja, združuje eniteristi cilj in zato med nami vlada ljubezen, edina prava podlaga vsaki solidarnosti. Delodajavec in delavec, urednik in stavec, poslovodja in uslužbenec, vsi smo stropar, ko smo bili tako zbrani, kakor v doglednem času ne bomo več zlepa, čutili, kako tesna je medsebojna vez, kako prisrčno razmerje, ki nas priklepa drugega z drugim, dasi se ga v vrvenju vsakodnevnih dogodkov, v naglici dela čestokrat ne zavedamo. In ti ljudje, to veselo omizje, ta dolga vrsta — 160 jih je bilo — so danes zopet na delu, pravem prazniškem delu, svečanem delu — so zopet tista bojna vrsta, v kateri vsak po svoji stroki, po svojih zmognostih, po svoji vnemi, po svoji zavednosti, sodeluje v velikem boju med krščansko in bogotajsko prosveto — armada slovenskega, tako vzorno organiziranega katoliškega tiska, ki tudi nasprotnike sili do občudovanja!

Ponosno so vihrale včeraj zastave raz ponosnega poslopja našega novega tiskovnega doma. Od vseh strani so prihajali okoli 5. ure popoldne udeležniki slavnosti, posebno mnogoštevilno prečastita duhovščina, zbrana pri sinodi. Blagoslovljenje se je vršilo v obširni dvorani knjigovoznice v II. nadstropju, katero so uslužbenke lepo okrasile. Med odličnimi gosti smo opazili zastopnike naših poslanev dr. Žitnika, Pogačnika, Gostinčarja, dr. Lampeta, Košaka, Jakliča, ki je zastopal tudi deželni odbor, g. finančnega prokuratorja dr. Wenkoto, tajništvo S. L. S., zastopnika tiskarskega gremija g. Dr. Hribarja in Bambergarja, zastopnika zveze županov župana Belca, primarija dr. Gregoriča, svetnika Vencajza, zastopništva naših gospodarskih organizacij »Zadružne Zveze«, »Gospodarske Zveze«, »Vzajemnega podpornega društva«, »Vzajemne zavarovalnice«, »Ljudske posojilnice«, »Slovenske kršč. soc. zveze«, »Katol. društva rokodelskih pomočnikov«, »Sloškovne zveze«, elegantno zastopstvo pevskega

društva »Ljubljana«, zastopnike našega akad. dijaštva, vse podjetnike, ki so gradili novo stavbo, na čelu jim arhitekt Jakusch, mnogo meščanov, uradnikov, obrtnikov in tudi zastopstva našega delavstva. Začetkom slavnosti je došla brzojavka deželnega glavarja dvornega svetnika Fran Šukljeja iz Novega mesta: Povodom blagoslovljenja novega doma želi najlepše uspehe Šuklje; in brzojavka g. župana Bartola iz Sodražice: »Pozdrav udeležnikom! Želim, da bode nova stavba v korist in povzdigo milega vernega naroda slovenskega.«

Finančni ravnatelj dvorni svetnik g. Kliment je pismeno pozdravil slavnost.

Prelat Andrej Kalan je pozdravil kot predsednik »Katol. tiskovnega društva« knezoškofa dr. Jegliča ter je nadaljeval približno tako-le:

Ni še preteklo mnogo let, kar smo se odborniki »Kat. tiskovnega društva« razgovarjali kakor v nekih lepih sanjah, kako prijetno bi bilo, ako bi se mogli preseliti iz naših tesnih prostorov, ko bi kupili tukaj za vodo hiše in zgradili veliko stavbo, ki bi ustrezala našim namenom. Kar smo imeli pred nekolikimi leti še za sanje, o katerih smo upali, da jih uresničijo naši nasledniki, glejte, danes se je uresničilo, glejte stavba stoji zgrajena, in sicer smo upotreabili pri njej vse napredke moderne stavb. tehnike. Govornik poda na to kratke opis stavbe, naglašja, kako je tudi v hišeničnem smislu poskrbljeno za uslužbenca in navaža zlasti tudi knjižnico. Tako stoji stavba, z vsem preskrbljena, kakor središče, iz katerega naj se razširja med slovenski narod prava prosveta, pred katero se klanjajo vse sile. Bog pa je, ki daje rast, zaradi tega smo naprosili Vas, premlodni pokrovitelj, ki ste se naklonjenega pokazali vsa leta našemu društvu, da danes vspricho častite duhovščine, ki današnji dan vidi lahko sad, in sicer ne najmanjši sad svojega truda, blagovolite blagosloviti našo hišo in dati ji s tem trdno podlago, na kateri naj se naše delo dalje razvija, razširjajoč pravo krščansko kulturo med naš narod. (Navdušeno pritrdjevanje, živio-klici, ploskanje.)

Na to odgovarja knezoškof dr. Jeglič, nanašajoč se na govor predsednika »Kat. tiskovnega društva«, češ, tukaj se je pokazalo, kako iz malega raste veliko. Podaja zgodovino naše tiskarne ter se spominja zlasti dveh mož, ki je ž njimi občeval, in ki sta prva delovala za ustanovitev tiskarne, Jeriča in Zupančiča, ki je za njim prevzel načelstvo tiskovnega društva. Bila sta priprosta moža, a imela sta veliko srce. (Živio-klici.) Posebno Zupančič je zbiral liki pridna čebela-matica sredstva za časne potrebe. Potem je stopil na čelo društva prelatski Kalan (Živio-klici) in pod njim smo dobili to lepo, veliko hišo in tiskarno, večjo in bolj praktično urejeno, kakor enaki zavodi po večjih mestih, n. pr. Celovcu, Lincu itd. Počasi je rastele ta zavodi, in to je baš dokaz, da je podlaga zdrava, podjetje sposobno, da se razširi in vedno bolj razraste, kras bele Ljubljane in zopet nov dokaz čuta za pravo kulturno delo. Iz te hiše bodo hodili venka naši časopisi, politični, znanstveni, beletristični, pedagoški, mladinski, glasbeni, nabožne knjige, in vse to bo nosilo izobrazbo širom slovenske domovine kot protiutež proti gnili nazovi-kulturi, ki se šopiri med nami, ki zametuje temelj krščanstva, ki hoče v človeku zamoriti čuvstvo čednosti in na njegovo mesto vsejati strast. Take kulture mi ne maramo. Ta hiša bo služila krščanski kulturi, ki je silna, ki je resnica in nas osrečuje. Mi hočemo kulturo, ki razvija čednost v srcih naših, kajti za čednost naša srca gore, po resnici in čednostnem življenju hrepené; zato nas mora razveseliti, ko gledamo danes sad našega truda, sad dela posebno duhovnikov, pa tudi somišljenikov-laikov, mladih in starih. To je pa tudi delo naše sloge. Sloge jači, nesloga tlači. Concor-

dia parvae res crescunt, discordia maxime dilebuntur. — Brez blagoslova božjega se hiše ne zidajo. Bog je, ki zida hiše. Bog daje svoj blagoslov, da delo krščansko zmaga! Naj da Bog tej lepi hiši, ki ji ni para v Ljubljani in daleč naokolu, še v večji meri svoj blagoslov!

Veliko navdušenje je spremljalo govor prevzvišenega g. knezoškofa. Po njegovem blagoslovu so si udeležniki ogledovali krasne prostore, predvsem razstavo v knjižnični dvorani, kjer je razstavila svoje izdelke tiskarna, bukvarna, prodajalna. Tudi uredništvo in upravišstvo »Slovenca« se je pridružilo razstavi s fotografijami znanih Slovencev, ki so bili v preteklih 36-letih v kakršnikoli dotiki s »Slovencom«, pod veliko sliko pokojnega ustanovitelja »Katoliške tiskarne« so se pa gostje iz raznih uredniških in upraviških in razstavljenih predmetov lahko prepričali o razvoju »Slovenca« in drugih naših listov. Na stotine občinstva je včeraj ogledalo naše novo poslopje, vse je bilo soglasno v občudovanju, v pohvali praktičnih prostorov.

Banket.

Zvečer ob osmi uri se je pa ob umetniškem sodelovanju društvene godbe vršil v veliki dvorani hotela »Union« sijajen banket, pri katerem je vodstvo »Uniona« z veletočno postrežbo, in odličnim aranžiranjem banketa želo splošno pohvalo. Ob sviranju slovenskih skladb je naraščalo navdušenje, vse je dvigalo veliko zadoščenje na uspelem delu in lepo izvršenem našem velikem dnevu.

Prvi je govoril na banketu predsednik Katol. tisk. društva, prelatski Kalan. Uvod je bila zanimiva nedavna zgodba o obisku predsednika francoske republike v muzeju Jakobsena v Kodanju. Jakobsen je hotel predsednika posebno počastiti s tem, da je dal napraviti ob neki umetniški skupini napis: Bog čuva Francijo — napis, katerega so Francozi črtali iz svojega denarja — izvedel pa je, da bi bilo bolje, če bi tega napisa ne napravil, češ, da je političen. Toda Jakobsen si ni za to zmenil in dejal Fallièresu, ko si je ogledoval sliko: »Pri nas smo še vedno prepričani, da Bog čuva ne samo Francijo, ampak vesoljstvo!« To tudi mi danes porečemo in temu prepričanju smo dali izraza, ko je naš presvetli pokrovitelj sam blagoslovil novo poslopje »Katol. tiskarne«. S tem smo dali čast onemu, od katerega pride vsako dobro, vsak dobri dar. Zvečer pa smo se zbrali v prijateljski družbi, kakor lepa družina, katero je Bog tekom let tako bogato pomnožil. Veseli me, pravi govornik, da imam kot predsednik Katol. tisk. društva enkrat priliko, vse gospode in gospodične, ki z nami delujejo, enkrat videti pri družinskem večeru. Delo, ki smo mu danes postavili krono, se je v dobi 20 let silno pomnožilo, tako da se moramo temu napredku čuditi. Pred dobrimi 20 leti začeli smo, ne s praznimi rokami, ampak z velikimi dolgovi. In vendar vidimo danes tako lepe vspehe našega dela! Da smo vse ovire vmagoslavno premagali, moramo pred vsem zahvaliti odbor tiskovnega društva, ki je ves čas brezplačno opravljaj velike posle, ki so mu bili naloženi. Posebno me veže dolžnost, da izrečem zahvalo društvenemu podpredsedniku, kanoniku Sušniku (živio-klici), ki je s svojim obsežnim strokovnim znanjem veliko pripomogel, da je nova stavba tako praktično urejena. V drugi vrsti moramo zahvaliti našega pridnega gospoda tajnika (živio-klici), ki je zlasti letošnje leto, posebno med zidanjem, imel toliko dela, da se mu moramo čuditi, da je mogel vse s tako vztrajnostjo izvrševati. Izmed odbornikov moram še posebej omeniti našega gosp. dr. Lampeta. On je kot sotrudnik naših listov veliko pripomogel, da uživa naše ime tudi med nasprotniki spoštovanje (živio-klici). Govornik se nadalje zahvaljuje urednikom »Slovenca«

za trud, ki ga imajo, za vestno službo in da so pri rokah povsod, kjer jih dobra stvar potrebuje, držeč se besed Gregorčičevih: Ne samo kar velevala mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan. Nadalje se spominja vrlih poslovodij podjetij »Katol. tisk. društva« in vseh uslužbencev, imenoma pa najbližjega mu, g. Rakovca, s katerim sta dolgo skupaj sedela v uredništvu in na sodišču, kamor so jih vlačili, pa tudi enkrat skupaj ričet pokušala (veselost), nadalje poslovodji tiskarne, posebno gosp. Čeča, moža na svojem mestu, ki je s svojo marljivostjo in inteligenco veliko pripomogel k izpopolnitvi podjetja ter zna najti vselej pravo pot do src uslužbencev, tako da se vsa nasprotja v lepem miru poravnajo. Izreka zahvalo poslovodji bukvarne, gosp. Mesarju, da jo je tako visoko povzdignil; samo to mu zamere, da premalo skrbi za svoje zdravje. Hvala gospici Kessler (živahni živio-klici), ki že celo vrsto leto vodi kakor marljiva čebela prodajalno tiskovnega društva v zadovoljnost vodstva in občinstva. Izraza zahvalo in zaupanje vodji podružnice v Novem mestu, gosp. Hrovatu ter zaključuje: Prav posebno pa mi prihajajo iz srca besede, ki veljajo vsem drugim uslužbencem po raznih naših podjetjih, tiskarni, knjigarni, knjigovoznici itd., ker slišim od poslovodij, da so s svojim osebnim zadovoljni. Uslužbenci storijo vestno svojo dolžnost in zaradi tega jim gre hvala in priznanje. Naj bi ostalo tako tudi v bodoče. Uslužbenci so se prepričali, da se je odbor pri novi stavbi oziral na njih opravljene zahteve. Srce me je bolelo, ko sem preje prihajal v tiskarno in videl, kako malo zraka in luči imajo. Za človeka, ki mora delati z rokami, je zdravje, je telesna moč največji zaklad. Ta zaklad so mu dali na razpolago in tega jim odbor tiskovnega društva ne pozabi. Ker so sedaj pogoji za uspešno delo dani, upam, da se bo isto tudi zanjepre uspešno vršilo, in v tem smislu kličem vsem in vsakemu posebej: Bog Vas živi! (Gromoviti živio-klici.)

V imenu poslovodij je odgovarjal najstarejši med njimi, gosp. Horvat z Novega mesta, ki je izrazil željo, da bi lepo sporazumljenje med odborom in uslužbenci ostalo tudi zanjepre ter zaključil s tem, naj bi zavest, krščanski stvari pomagati do zmage, bila tudi nadalje bodrilo pri trudih in naporih uslužbencev; zavest, da tvorijo predstojniki in podložniki eno veliko družino, naj vsekdar med nami živi!

Kanonik Sušnik je napil arhitektu Jakušu, ki je, kakor že prej pri zgradbi hotela »Union«, tudi pri gradnji »Katoliške tiskarne« dokazal svojo nenavadno strokovno sposobnost, kar se kaže zlasti v minuciozni natančnosti njegovih proračunov, ki so bili le za malenkost prekoračeni, dočim smo pri nas vajeni na prekoračenja do 50 odstotkov.

Tajnik, stolni vikar Smolnikar, živahno pozdravljen, — tako da se je izrazil, da toliko časa ne bo govoril, kolikor so ploskali — napija imenoma poslovodjem posameznih oddelkov, gg. Premku, Klovvarju, Zirkelbachu in starejšim uslužbencem gg. Werzaku, Komarju, Košku itd. To so bolj stvari — je rekel —; če se pa ozremo po dvorani, vidimo, da je mladina v veliki večini, in na mladini sloni bodočnost. Tako pravijo, in to je res. Po tem bi smeli reči, da na mladini sloni prihodnost Katol. tiskarne. Kakoršna je mladina, taki bodo v naši tiskarni bodoči poslovodje itd., za to moram tudi tej mladini napraviti poklon in ji napiti z željo, da bi se vrlo držala. Katol. tiskarno malo bolj kritično sodijo, je bolj po strani gledajo; za to je treba splošno tako postopati, da bo vsak zastoj po strani gledal na našo tiskarno. Dvignem torej to čašico, ki je sicer jako nedolžna (gosp. tajnik je strog abstinent), moje želje pa prihajajo iz srca, in Vam vsem skupaj želim: Bog Vas živi!

Stavec Ivan Nep. Gostinčar izraža željo, da bi se socialni napredek, ki se kaže v novi stavbi tisk. društva, ne okamenel, marveč se organsko dalje razvijal in ostala vedno nekaljena družinska vez, ki po besedah gosp. predsednika veže odbor in uslužbenca.

Kanonik prof. Kržič se poslavlja od starih in mladih s krasno apoteozo delu. Zasledoval je današnjega slavljence — podjetje Katol. tisk. društva — od prvega početka. Ta čvrsti junak je bil takrat še v povojih, potem so mu morali dati večjo zibelko in danes stoji pred nami v vsej svoji mladeniški moči. Govornik se tolaži tudi v starosti z besedami liturgije: Stopil bom pred oltar Boga, ki mojo mladost razveseljuje. Najraje se spominja tega, kar ga je veselilo, in tega ni bilo malo, in je Bogu pred vsem za veselje hvalen. Največje veselje mu je prihajalo vedno od dela; ni lepših ur, ni boljšega razvedrila, kakor delo. Delo bodi naše veselje in naše plačilo. Priporoča vsem veselje do dela in napija vsem: Bog Vas živi!

Dr. Lampe pravi, da se, kakor vidi, iz onega oficijelnega duha, ki gospodari v tiskarnah in knjigarnah, razvija duh veselja, kar je bil namen današnjega družinskega sestanka. Naglašja dvoje, ki je potrebno: medsebojno spoštovanje in zaupanje. Zmagujmo sami sebe, potem zagotovo narodu boljšo bodočnost. Naše stremljenje gre navzgor in naprej. Če nam kdo pravi, da smo mračnjaki, to nas ne ženi. Zgodovina kaže, kam gremo in kam pridemo, če se bo tako delalo, kakor doslej. Bodi z delom glave, bodi z delom rok, pomagali smo, da se je vzdignil ta lep dom prosvete, ki smo ga danes otvorili, in ki naj služi v prvi vrsti onim, ki v njem delajo, da bodo zdravi in veseli. Mi ne maramo sužnjev; mi ljubimo ljudi, ki so svobodni, ljudi, ki se med seboj spoštujejo in si drug drugemu zaupajo. Mi smo bratje in sestre. Toda medsebojno zaupanje temelji na tem, da vsi spoštujemo tisto idejo, za katero naše društvo dela. Prava vrednost človeka je v njegovem značaju, v njegovi poštenosti. Tista ideja, ki vodi naše društvo, mora voditi vsakega, ki za njo dela; kdor s to idejo ne soglaša, se mora odstraniti, da bo naša družina enotna, močna in krepka. Mi vsi smo organizacija prostih državljanov, ki ne poznajo izkoriščevanja in suženstva. Mi gremo naprej kot ena organizacija, kot ena družina, ki ima nad seboj enega Očeta, in v tej organizaciji, če bomo delali po teh načelih, najde lahko vsak srečo za celoto in posameznika. Napijem tistemu dnevu, ko bo se reklo: Dosegli smo popolno slobo, popolnost mišljenja. Bog živi medsebojno spoštovanje, medsebojno zaupanje in bratovsko podporo! (Gromoviti živjoklici.)

S tem je bila včerajšnja slavnost završena. Naj bi v novem domu se vse srečno razvijalo, in naj bi pri novem delu za narodovo prosveto nas vedno spremljal blagoslov božji!

Krasna slavnost v Postojni.

O tem se nam še poroča iz Postojne: Jubilejna slavnost, ki so jo priredili dosluženi vojaki v Postojni dne 22. in 23. t. mes., izvršila se je nad vse sijajno in dostojno. Že v soboto popoldne naznanjali so topiči slavnostni dan in prihod poveljnika, visokorodnega gospoda Karola grofa Lanthierija. Ves trg okrasil se je z zastavami. Ob 8. uri je bila bakljada po sijajno razsvetljenem trgu v taborišče in je na čelu izpreveda korakala in svirala vojaška godba. Bakljade udeležilo se je dosluženo vojaštvo v mnogobrojnem številu. Bivši topničarji vozili so celo baterijo, umetno imitirano. Posamezni poveljniki jahali so na konjih, vrhovni poveljnik grof Lanthieri pa se je v paradni uniformi huzarskega ritmistrja vozil v kočiji, obdani od lampijone nosečih doslužencev. V taborišču, kjer so bili postavljeni vojaški šotori in katero so razsvetljevale električne obločnice, razvila se je že ta večer neprisliljena zabava, kajti gostilne »Radecki«, »Pri Kunovcu«, »Filipovič«, »Jelačič« in »Bosna« ter posebna kuhinja skrbele so za dobro postrežbo, vojaška godba pa je zaigrala par komadov. Tudi gugalnica je že ta večer poslovala. V nedeljo ob 5. uri zjutraj bila je budnica z vojaško godbo; naznanila se je s 25 strelji. Od 7. ure naprej formirale so se razne čete na koncu trga za slavnostni izprevod. Udeležba je bila ogromna, zato se je začel sprevod pomikati šele ob pol 9. uri. Na čelu svirala je zopet vojaška godba, za njo vozil se je vrhovni poveljnik, potem pa jubilejni voz s cesarskim kipom in »Avstrijo«, koja je predstavljala gospodična Matilda Jager. Splošna sodba je bila, da si dražestnejše predstavitelje nismo mogli izbrati. Voz bi je elegantno

okinčan z zelenjem, zastavami in grbi slovenskih dežel. Na njem sta se vozila tudi dva stara bojovnika v uniformah svojih krdel, in sicer grenadir Doles iz Postojne in Radeckijev pešec Grahor iz Bitinja pod Premom, ki je služil še cesarja Ferdinanda. V voz bilo je vpreženih troje parov konj, katere so vodili jahači v viteških oblekah. Tudi voditelj spreveda in njegov pobočnik bila sta v krasnih viteških oblekah. Za slavnostnim vozom pa je v čveterostopih korakala cela armada pešcev, do malega vsi odičeni z raznimi kolajnam in križci. Videl si med njimi mnogo starih bojovnikov, tudi takih iz Ferdinandovih časov. Potem je prišla baterija topničarjev; topove vozilo je po troje parov konj. Sprevod zaključila sta dva sanitetska vozova z invalidi. Bil je res veličasten sprevod. V taborišču je bila ob deveti uri sveta maša, ki jo je daroval domačin č. g. Franc Kovač. Udeležilo se je je c. kr. uradništvo z g. vodjo c. kr. okrajnega glavarstva na čelu, občinski zastop z g. županom, razni gg. častniki itd. Med mašo oddajali so se salutni strelji. Po maši pa je bila defilacija pred okrajnim glavarstvom. Kako ponosno in strumno so korakali pešci in kako imenitno je tudi artiljerija storila svojo dolžnost! Bilo je krasno! Popoldansko veselico kazil nam je sicer dež, toda v kljub temu je bilo na slavnostnem prostoru kaj živahno življenje. Saj smo že poprej naznanili, da se slavnost vrši po vojaško ob vsakem vremenu! Zato je bila tudi popoldanska udeležba velikanska. Ko je nazdravil vrhovni poveljnik Njega Veličanstvo, zorili so živjoklici, pokali so topiči, godba pa je zavrnila cesarsko himno. Pri plesu sodelovala je poleg vojaške tudi domača godba. Da se je vsa slavnost tako sijajno izvršila, zahvaliti se je raznim dobrotnikom in podpirateljem, v prvi vrsti vrhovnemu poveljniku, visokorodnemu gospodu grofu Lanthieriju, potem gospodu Francu Jurca, veleposestniku v Postojni, slavnemu c. in kr. 3. kornemu poveljstvu in Gradcu, tistim časopisom, ki so nas rade volje podpirali, pa tudi dosluženi vojakom in starih bojovnikom, ki so v tako ogromnem številu prihiteli iz cele Notranjske. Slava jim!

Kakšna bo ogrska volivna reforma.

(Izvirno poročilo »Slovenca« iz Budimpešte.)

Neki odlični član ogrske ljudske stranke poroča neki korespondenci o ogrski volivni »reformi« sledeče: Zastopniki nemažarskih narodnosti bodo ravno tako kakor socialni demokratje nekoliko iznenašeni. Dozdej je 208 mažar. in 205 nemažarskih okrajev, po »reformi« pa bo mažarskih 300, nemažarskih pa samo 180. V teh 205 dosedanjih mažarskih okrajih se je dozdej izvolilo 25 poslancev, po reformi pa se jih bo pač 40 do 60. Nemci n. pr. ne bodo dobili več kot enega ali dva mandata. Narodnostni boji v novi zbornici ne bodo tako silni kot mislijo šovinisti na obeh straneh, kajti med nemažarskimi narodi, zlasti med Rumuni, se razširja gibanje, da naj se prizna ogrska državna ideja pod gotovimi pogoji. Tudi socialni demokratje bojda ne bodo bogve kaj od »reformi« imeli. Sploh ni veliko socialistov na Ogrskem. Listi, zlasti budimpeštanski, le pretiravajo. V Budimpešti je 160.000 delavcev, pa le 70.000 socialnih demokratov. Na kmetih so socialisti le ob Tisi. »Reforma« prinese sodežem k večjemu le pet do šest mandatorv ... To bo res lepa reforma!

Za srbsko-ogrskimi kulislami.

(Izvirno poročilo »Slovenca« iz Zagreba.)

Ogrski vladni krogi so z Belgradom od nekda ljubimkovali. Znano je, da je Košut večkrat bil v Belgradu intrigrat proti Avstriji. Ta zveza Budimpešta-Belgrad se je zdaj prav posebno pokazala pri izvolitvi srbskega patriarha. Srbi so izvolili Zmejanoviča, dr. Wekerle je pa dejal, da je Zmejanovič političko nezanesljiv, da je sovražen Ogrm in je intrigrat proti rajnemu patriarhu Brankoviču. Cesar na predlog ogrske vlade Zmejanovičeve izvolitve tudi res ni potrdil. Toda ogrska vlada se je medtem premislila. V Belgradu zelo žele, da zasede Zmejanovič patriarško stolico, Košutovci pa bi temu le radi ustregli, kajti ni dobro zanje spreti se za vedno z Belgradom, ki ga zelo rabijo, kadar treba metati Avstriji v zunanji politiki polena pod noge. Drugič pa je Zmejanovič zapretel, da odkrije, koliko je več »vodivnih oseb koalicijske stranke« svyčas dobilo iz bogatega srbskega cerkvenega fonda, ko je še živel patriarh Brankovič ... Zato je ogrska vlada, da zakrije popolno retirado, predlagala cesarju, naj Zmejanoviča zato ne potrdi, ker ne zna mažarsčine. Pravno je

ta razlog čisto ničeven; Zmejanovič stoluje v Karlovcih, torej na ozemlju trojedine kraljevine, in ga nihče ne more siliti, da bi mažarsko znal, ker se celo v magnatski zbornici lahko hrvaškega jezika poslužuje. Stvar je ta-le: Srbski cerkveni kongres se bo zopet po treh mesecih sklical. Do tedaj pa se bo Zmejanovič »mažarsčine naučil«. Torej bo potrjen. Tako se je delalo za kulislami prav spretno ...

SRBSKA TRGOVINSKA POGODBA.

Minister Ebenhoch je izjavil poročevalcu lista »Extrablatt«, da se v kratkem odloči, če ostane minister ali ne. Poroča se, da proglase trgovinsko pogodbo dne 29. t. m.

ZA NEODVISNOST BOLGARSKE.

Bolgarski socialisti razvijajo živahno agitacijo za Veliko Bolgarsko. V kratkem se bodo vršile velike manifestacije, ki naj prisilijo vladu, da se izreče za ali proti neodvisnosti Bolgarske. Ta izjava se poda še pred sestankom turškega parlamenta, katerega se hoče postaviti pred gotovo dejstvo.

TURČIJA.

Proti Muley Hafidu.

Muley Hafida noče priznati arzilski guverner Bu Auda. Menebi in Rajzuli prodirata proti njemu, da ga prisilita k predaji. Francozi pripravljajo za Abdul Azisom novo ekspedicijo proti Marakešu.

Turški sultan v nevarnosti.

Od jako resne diplomatične strani se zatrjuje, da je življenje turškega sultana Abdul Hamida v veliki nevarnosti. Mladoturški odbor je v sultanovi palači zamenjal sultanu udane čete z mornariškimi vojaki. Sultan se popolnoma zaveda nevarnega položaja.

Propali Abd el Azis

Pariz, 27. avgusta. O Abd el Azisu, odstavljenem in ubežnem maroškem sultanu, ki je moral prestol prepustiti pretendentu Muley Hafidu, se poročajo sledeči življenjski podatki:

Abd el Azis je peti sin Muley-Hassana, umrlega sultana maroškega. Da je zasedel po očetovi smrti prestol, se ima zahvaliti svoji materi, Cerkeski, katero je bil Muley-Hassan svojčas kupil v Carigradu in ki je imela nanj velik vpliv. Vsled tega je bil sin Abd el Azis »posvečen« za šerifa in na ta način dobil pravico do prestolonasledstva. Sultan je postal komaj 14 let star; vladarski namestnik njegov je bil do polnoletnosti Ba Ahmed, sin nekega črnega palačnega sužnja. Ba Ahmed je vladal kruto, sultana je imel zaprtega v sobanah, kjer je živel v nasladah, med igrami in sužnjami ter ženami. Kadar je prišlo kako evropsko poslanstvo, so ga naučili kratkega govora, ga privlekli iz soban in predstavljali tujcem, kakor kako punčko, ki je znala spretno se priklanjati. O politiki itd. Abd el Azis ničesar ni razumel. 1900 je Ba Ahmed umrl. Njegova politika je bila sledeča: Potlačiti uporne rodove in odstraniti vsakršni evropski vpliv. Po njegovi smrti je bilo drugače. Abd el Azis so se polastili dvorjani. Zlasti neki El-Menelbi je neomejno vladal in sultana pokvarjal. Maroška je rabila bojevitega vladarja, ne pa takega mehkužneža, kot je bil Abd el Azis, ki se je jel učiti biljarda in naročal v Nemčiji avtomobile. Odprl je deželo tujcem in s tem pokopal svojo neodvisnost.

PRUSKA VOLIVNA PREOSNOVA.

Prusko državno ministrstvo sklepa 15. septembra o pruski volivni preosnovi.

BOLEZEN KRALJA KAROLA.

Na bolniško posteljo kralja Karola je pozvan profesor Noorden.

NEVAREN POLOŽAJ NA PORTUGALSKEM.

Kraljevo osebno stražo so premestili v Lagos. Iz Coimbre so premestili v Lizbono kralju zvest polk »Kraljica Amalija«.

SPOR MED NIZOZEMSKO IN VENECUELO.

Iz Venecuele se poroča, da je pobegnilo 23 nizozemskih podanikov v nemško poslaništvo, ker so jih nameravali zapreti zaradi veleizdaje proti venecuelskemu predsedniku Castru.

Dnevne novice.

+ Cesar zopet bolan. Iz Ilsa se poroča, da se je cesar na lovu prehladil. Cesar ima nahod in nekoliko kašlja. V tor. je bil na lovu v Steinkoglu. Po lovu je cesar pri svojem vozu čakal svoje goste, opravljen v svojo navadno lovsko obleko z golimi koleni in si ni ogrnil plašča. Dne 26. t. m. je cesar še prejel vojvodo Alenčonskega, včeraj zjutraj se je sprehajal po vrtu svoje vile, popoldne je bil pa odpovedan že na-

znanjeni lov, in cesar je popoldne, dasi je bilo najlepše vreme, ostal v vili. Poroča se, da je obolenje neznatno in da obolenju ni prisojati velike resnosti. Cesar nima nikake mrzlice. Da bolezen ni huda, priča to, da bo cesar v nedeljo sprejel skupnega finančnega ministra barona Buriana, v ponedeljek naučnega ministra Marcheta in v četrtek zunanega ministra bar. Aehrenthala. Dvorni krogi upajo, da bo cesar popolnoma ozdravel do 5. septembra. Takrat cesar odpotuje na vojaške vaje na Ogrsko.

+ Duhovsko letovišče. Danes po sklepu sinode je več duhovnikov na posebnem sestanku sklenilo, ob Bohinjskem jezeru sezidati letovišče za duhovnike in druge somišljenike. Več o tej stvari poročamo v kratkem.

+ Sedmina po rajnem župniku gosp. Antonu Žgur bo na Brezovici dne 2. septembra t. l., ob 8. uri.

+ Nadvojvoda na Dolenjskem. Iz Velikih Lašč smo dobili včeraj naslednjo brzojavko: Danes je došel sem nadvojvoda Friderik. Nastanil se je v župnišču. Z večernim vlakom je odšel visoki gost proti Ljubljani. Nadvojvoda se je v Velike Lašče pripeljal z vozom iz Postojne preko Planine in Rakeka.

+ 439 katoliških centrovih glasil izhaja v Nemčiji in sicer v Prusiji 270, na Bavarskem 93, na Badenskem 32, v Württembergu 21, na Hesenskem 10, v Azaciji 8, na Oldenburškem 3, v Brunšviku 1, na Saksonske 1. Od dnevnikov ima »Esener Volkszeitung« 53.000, »Kölnische Volkszeitung« 24.260, »Münchener Tageblatt« 32.000 abonentov (»Germania« številca svojih abonentov ne objavi.) Od ljudskih listov ima »Christliche Familie« 150 tisoč naročnikov. Odtod uspehi nemške katoliške organizacije! Posnemajmo!

— Nesreča na Triglavu. Včeraj ob 11. uri dopoldne je č. g. župnik Aljaž na Dovjem pokopal na Triglavu ponesrečenega dunajskega turista Wagnerja.

— Izlet v Vrata in otvoritev nove planinske poti. Slovensko planinsko društvo priredi dne 6. sept. t. l. izlet v Vrata in združi s tem izletom otvoritev nove poti na Prisojnik, ki jo je društvo letos na novo zgradilo.

— Francoska eskadra in prestolonaslednik v Pulju? Sredi oktobra meseca pride baje prestolonaslednik Franc Ferdinand v Pulj. Njegov prihod je v zvezi s prihodom velike francoske eskadre, ki se bo vsidrala v puljskem pristanišču.

— »Srbobranu«, glasilo neodvisne srbske stranke na Hrvaškem, je odvzet poštni debet za Avstrijo. Tako vsaj piše »Srbobran«, katerega smo pa mi dobili.

— Toča na otoku Krku. V Sv. Magdalen pri Malinski na Krku je 15. t. m. padala grozna toča. V vinogradih in na polju je vse uničeno. Po nevihti je izgledala okolica kakor sredi zime. Na mestih je bila toča centimeter na visoko.

— Novi predsednik tržaške pomorske oblasti. »Wiener Zeitung« je objavila, da je dosednji predsednik tržaške pomorske vlade Nat. Ebner pl. Ebenthal na lastno prošnjo vpokojen in da mu je ob tej priliki podeljen red železne krone II. razreda. Vodstvo pomorske oblasti se je poverilo ministerjalnemu svetniku v trgovinskem ministrstvu Antonu Dellesu.

— Imenovanje. Cesar je imenoval privatnega docenta na graški univerzi, dr. Pavla Koschakerja, za izrednega profesorja rimskega prava na vseučilišču v Inomestu.

— Občinski zastop v Zgoniku na Goriškem je razpuščen.

— Zdruga vseh obrtnikov črnomaljskega sodnega okraja v Črnomlju bode imela dne 13. septembra t. l. ob 1. uri popoldne v združni pisarni prvo preizkušnjo po novem obrtnem redu, in sicer so določeni 11. in 12. september za izgotovitev pomagalskega dela in 13. september ob navedeni uri za komisijonelni ogled istega. K tej preizkušnji se je oglasilo šest prosilcev, in sicer trije mizarji, dva čevljarja in en kovač.

— Praški vodovod je pričel čudno dišati, še predno so oddali dela za nove cevi. Vsi češki listi zahtevajo od ravnatelja Kestraneka, naj pove imena tistih mestnih funkcionarjev, ki so od železniškega kartela zahtevali — provizije 7 odstotkov, ker bi od proračunjene svote treh milijonov kron znašalo 210.000 kron. Mestni občinski zastop noče centralnega ravnatelja Kestraneka prisiliti, da pove imena. Francoska tovarna je predložila za cevi ofert, ki je bil sedaj le za 18 vinarjev pri 100 kg. višji kot oni avstrijskega železniškega kartela in je včeraj v jako burni seji tudi dobila dela. Ta sklep mora potrditi še praško namestništvo.

— Tujski promet iz Rusije v Avstrijo. O tem, kako povzdigniti promet, je bilo te dni v Peterburgu na povabilo avstro-ogrškega poslanika v Peterburgu princa Fürstenberga veliko posvetovanje. Avstrijske

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 časih v mm
26	9. zveč.	735·5	18°6	sl. sever	del. jasno	
27	7. jut.	37·9	14·9	brezvet.	megla	0·0
	2. pop.	36·4	23·3	sr. vzjvzh.	del. obl.	
Srednja včerajšnja temp. 19·7°, norm. 17·7°						
27	9. zveč.	35·9	17·9	sl. sever	jasno	
28	7. jut.	35·9	13·4	sl. jvzh.	megla	0·9
	2. pop.	34·0	36·3	sr. jug	del. obl.	
Srednja včerajšnja temp. 18·7°, norm. 17·6°						

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 28. avgusta.

Pšenica za oktober	11:05
Pšenica za april	11:39
Rž za okt.	9:22
Oves za okt.	7:95
Koruza za maj 1. 1909	7:22

Efektiv: nespr.

2097

Zahvala.

Ob priliki prebriske izgube našega iskrenoljubljenega soproga, oziroma očeta, starega očeta, gospoda

Lavoslava Abrama

nadučitelja v pok., vodje „Šolskega Doma“ v Gorici

ki je prominul v Gospodu, previden s sv. zakramenti za umirajoče, dne 15. t. m. ob 1. uri ponoči v Černošnjicah na Dolenjskem, — smo dobili toliko izrazov sočutja, da se nam ni moglo vsakemu posebej zahvaliti. Zato se tem potom iz srca zahvaljujemo vsem, ki so nas tolažili v bridkih trenutkih. Prav posebno se zahvaljujemo še č. g. župniku Leberju za tolažbo rajniku v zadnjih urah in za spremstvo pri pogrebu, kakor tudi č. g. kaplanu; nadalje sl. županstvu in cenj. učitelstvu ter sploh vsem, ki so izkazali pokojniku čast na zadnjem potu. Bog povrni vsem! Pokojnika pa priporočamo v blag spomin in molitev!

V Gorici, 19. avgusta 1908.

Žalujoci ostali.

1-1

Zahvala.

2096

Za obilne dokaze sočutja v bolezni in smrti prečast. gospoda

Antona Žgur

župnika na Brezovici

se izreka tem potom vsem najtoplejša zahvala. V prvi vrsti veleč. g. dekanu-kanoniku Antonu Fetič Frankheim-u za govor in slovesno opravilo, preč. duhovščini, ki se je v tako ogromnem številu udeležila pogreba, za krasno petje v cerkvi in na grobu, slav. občinskima odboroma, slav. krajnima šolskima svetoma, vsem darovateljem krasnih vencev, gasilnemu društvu, odboru mlekarne in hranilnice na Brezovici, dalje vsem udeležencem od blizu in daleč, ter sploh vsem, ki so dragemu pokojniku izkazali zadnjo čast na potu k večnemu počitku.

Brezovica, 29. avgusta 1908.

Žalujoci ostali.

Pošteno dekle,

staro 30—40 let, katero zna kuhati (navadno) ter šivati na stroj, se išče za bližino Ljubljane. — Ponudbe pod »pošteno dekle« na upravo „Slovenca“. 2095 3-1

Glavna zaloga:

lekarna Ub. pl. Trnkóczy

„ Ljubljana. „

Specialiteta za kadilce.

Primarius
dr. V. GREGORIČ
Ljubljana

kronska
ustna
voda

EUODIN

(Zakonito
zavarovan.)

Specialiteta
za kadilce.

10 do 15 kapljic v kozarec
vode.

Cena 2 kroni.

Glavna zaloga:

lekarna Ub. pl. Trnkóczy

„ Ljubljana. „ 1898 19

Razprodaja.

2069
2-2

Dne 3. septembra v četrtek ob 9. uri dopoldne bo v Zatičini na Dolenjskem pri Hrastu blizu cerkve prostovoljna razprodaja. Na prodaj bo hiša s potrebnim gospodarskim poslopjem, z velikim vrtom pripravna za gostilno, prodajalno in mesarijo — sploh za vsako obrt, ker je zraven tudi ledenica. Prav blizu so 4 travniki in več gozdov, kakor tudi rodovitne njive. Prodalo se bo 6 hiš s poslopjem, tudi v Zatičini. Dobilo se bo posestvo z njivami in gozdovi, eno uro od Zatičine oddaljeno. Kupci, ne zamudite ugodne prilike!

Malinčev SIRUP

lekarnarja

Piccoli-ja

„ v Ljubljani „

„ c. in kr. dvornega dobavitelja „
papeževga dvornega dobavitelja

je izboren prirodni izdelek. Poštni zabojček s 3 kg sirupa se pošlje poštne prosto proti povzetju za 5 K, v sodčkih po 10, 20, 40 in 100 kg sirupa z zavojem vred po 1 K za kg. Sterilizirane steklenice z okoli 1 kg vsebine se prodajo v Ljubljani po 1 K 50 h. V zabojih po 25 stekl. z zavojno vred v Ljubljani po 1 K 36 h. — Naročila 1617 po povzetju. 100—10

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobo-
čistil. sred-
stvo
Seydlin
Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Spital.-Stritar. ul. 7

Ustanovanje in hrano

se sprejmejo učenke. Trnovske
ulice št. 15. Ljubljana. 2072 2-2

Prava istrska vina

Zaradi preobite zaloge se dobijo od
**Kmetijske vinske zadruge v
Bujah** po nizki ceni od 56 litrov
naprej 1967 6

bela vina liter po 26 h.
fini teran liter po 21 h.

Ceniki in vzorci brezplačno na zahtevanje

Cantina sociale cooperativa Buje (Istria.)

Zahtevajte „Slovenca“ v vseh go-
stilah — Zahtevajte „Slovenca“
na kolodvorih

BERSON

Gumije-
ve pete.

Največja udobnost!
Mirno, tiho stopanje
Zlasti blagodejno za
nervozne in glav-
bole so le
„Berson gumijeve
pete“.
Dobe se v tozadevnih
trgovinah. Pristne le
z vtiškom „Berson“.
Edini izdelovalci:
**Sigmund Beer & Söhne,
Wien, VI/2**

Cena vrčku 20 v.

Cena vrčku 20 vinarjev.

— Najboljše izvorno, dvojno vležano —

prazdroj (Urquell) in črno pivo (Bockbier)

„ iz meščanske budjeviške pivovarne se toči „

v Sodnijskih ulicah 4 in na Rimski cesti 5.

Dobi se tudi pristni domači šampanjec.

Cena vrčku 20 v.

Vsled reduciranja
produkcije se proda 500 tuc. rjuh brez šiva

50/200 cm velikih, obrobljenih, prve kakovosti, 6 kosov za K 14-30.

Priporočljivo za hotele in kopališča 2009 4

Krasne novosti flanel, barhenta, čefira, oksforda, damasta. Po-
steljno, namizno perilo itd., le boljše kakovosti. Vzorci zastoj.

Posebnost: **Nevestine oprave**, tudi gotove, od 500 do 15.000 kron.

Tkalnica platna in bombaža br. Krejcar, Dobruška, Češko.

Pozor!

Za prevažanje vsakovrstnega blaga, bodisi na
postaje železnic ali z njih, se gg. trgovcem, obrtnikom ter
slavnemu občinstvu sploh najtopleje priporoča domača trdka

Telefon
št. 262.

Josip Škerlj
spediter, Ljubljana, Kongresni trg 16.

Telefon
št. 262.

Zakaj v tujini iskati,
če najboljšo pred pragom leži.

1401 20-12

Planinškova pražena kava

se je vpeljala v kratkem času širom sveta.

In zakaj???

Ker je najfinerše kakovosti;
zato priljubljena.
Ker je strokovno potom vročega zraka pražena;
zato fino aromatična.
Ker je prosta nezrelih in nezdravih zrn;
zato zdravju neškodljiva.
Ker je najizdatnejša
zato najcenejša.

Prva ljubljanska velika žgalnica kave

Karel Planinšek

Ljubljana, Dunajska cesta, nasproti kavarne Evrope.

Za vsako ceno „Angleško skladišče oblek“

prodajam samo še do 31. avgusta vso poletno obleko
za dame, gospode, deklice in otroke.

O. BERNATOVIC

1326

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško

— priporoča svoje izberno pivo. — Specialiteta: „Salvator“ (črno pivo a la monakovsko).

Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

— Požijete na dom sprejema restavracije „Narodnega Doma“ g. Kržičnik. (Telefon št. 82.)

Podružnica

in v Spljetu.

Delniška glavica
11 K 2.000.000. 11

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge po

4 1/2 %

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

Podružnica

in v Celovcu

1 Rezervni fond
11 K 200.000